

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnittelu vuosille 2025-2026

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 28.09.2023 § 59
490/02.02.00/2023

Valmistelija	Vapaa-aikajohtaja Katja Linnakylä Hallintopäällikkö Tiina Koivisto Talousjohtaja Esa Lindell Erytyissuunnittelija Siret Soop etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle toimielimen vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman liitteen mukaisesti.
Käsittely	Vapaa-aikajohtaja Katja Linnakylä ja hallintopäällikkö Tiina Koivisto olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana. Käsittelyn aikana puheenjohtaja Kari Virtanen teki seuraavan määrärahaesityksen nuorisotyön tukemiseksi avustuksin: Lautakunta ehdottaa talousarvioon lisämäärärahana 30.000 euroa nuorisopalveluiden avustuksiin nuorten ohjatun iltatoiminnan mahdollistamiseksi. Esitystä kannattivat Krista Petäjäjärvi, Tero Suominen, Heidi Castrén, Martin Valtonen, Patrik Lundell, Maj Åberg-Hildén, Liisa Kosonen, Mikko Elfving, Birkitta Salonen ja Maarit Orko. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Kunnanhallituksen edustaja Antti Kilappa poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 19:55.
Päätös	Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti. Lisäksi lautakunta ehdottaa talousarvioon lisämäärärahana 30.000 euroa nuorisopalveluiden avustuksiin nuorten ohjatun iltatoiminnan mahdollistamiseksi.
Tiedoksi	-
Selostus	Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 12.6.2023 § 196 vuoden 2024 talousarvion laadintakehyksen ja kehyksen muutosesityksen kokouksessaan 11.9.2023. Oheismateriaalina oleva kehys on laadittu toimielinkohtaisesti ulkoisen toimintakatteen osalta. Keskeiseksi sivistyksen palvelualueen yhteiseksi toiminnan kehittämiskohteeksi vuodelle 2024 on valittu hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntalaispalveluissa. Teema liittyy paitsi edelleen kehittymässä ja muotoutumassa olevaan työnjakoon ja yhteistyöhön Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa, myös Kirkkonummen väestörakenteen ja toimintaympäristön muutosilmiöihin. Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tukemisen tärkeys korostuu tulevina vuosina entisestään. Kehittämiskohde sisältää luonnollisesti myös henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Henkilöstön hyvinvointi vaikuttaa osaltaan kuntalaispalvelujen laatuun, henkilöstön pysyvyyteen,

työssä jaksamiseen, poissaolojen määrään, työssä oppimisen motivaatioon ja resursseihin sekä kunnan houkuttelevuuteen työnantajana. Erityisinä kehittämisen fokuksina sivistyspalvelut edistää liikkuvaa elämäntapaa, nuorten aktiivisia iltapäiviä ja kaikenikäisten kuntalaisten aktiivista yhteisön jäsenyyttä sekä psykologista turvallisuutta niin palveluissa kuin työyhteisöissäkin. Sivistyksen palveluryhmät ovat laatineet omat toimenpiteensä ja mittarinsa näille tavoitteille.

Täsmällistä tietoa hallitusohjelman 20.6.2023 vaikutuksista kunnan toimintaan ja talouteen vuonna 2024 ei vielä esitystä laadittaessa ole ollut. Perusopetuksen tuntijaon muutokset toteutettaneen vuonna 2025. Vapaan sivistystyön, toisin sanoen Kirkkonummen kansalaisopiston, valtionosuusrahoitukseen on odotettavissa selkeä leikkaus seuraavan neljän vuoden aikana. Alustavien laskelmien mukaan vapaan sivistystyön järjestämiseen myönnettäviin valtionosuuksiin on odotettavissa vähennystä lähes 100 000 euron verran 2023 tasoon verrattuna.

Sivistyksen talouteen vuonna 2024 vaikuttaa etenkin kevään 2023 työ- ja virkaehtosopimuskierroksen tuloksena sovitut kunta-alan palkankorotukset. Koska palvelualueen ulkoisista toimintamenoista peräti 81 % koostuu palkoista, ovat neuvoteltujen yleiskorotusten ja järjestelyvaraerien talousvaikutukset merkittäviä. Palkankorotukset vaikuttavat korottavasti myös ostopalvelujen hintoihin. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvoa tuleekin korottaa vuoden 2024 alusta lukien, koska myös yksityisten palveluntuottajien henkilöstökulut sekä palvelun tuottamiseksi tarvittavien hyödykkeiden hinnat ovat nousseet.

Toinen menoja lisäävä seikka on yleinen inflaatiokehitys, joka on nostanut esimerkiksi energian, tarvikkeiden, materiaalien ja järjestelmien hintoja. Näistä suurimmat korotukset talousvuonna 2024 kohdistuvat koulukuljetuksiin, jotka kuuluvat lakisääteisiin kunnan palveluihin ja jotka toteutetaan yksityisten kuljetusyriyten kanssa solmittavin sopimuksin. Kolmas selkeä lisäys sivistyksen menoihin on joidenkin aiemmin sisäisinä erinä sivistykseltä laskutettujen menojen – kuten esimerkiksi ICT-laiteleasingien siirtäminen 1.1.2024 alkaen sivistyksen ulkoisiksi toimintamenoiksi. Yksin ICT-menojen siirto tarkoittaa koko sivistyksen palvelualueen osalta 670 000 euron lisäystä ulkoisiin toimintamenoihin vuoteen 2023 verrattuna.

Sivistyksen palvelualue pyrkii hillitsemään kustannusten kasvua omalla sisäisellä kehittämistyöllään. Hallinnon organisaation toimivuutta kehitetään edelleen selkeyttämällä ja tehostamalla prosesseja variaatiota, katkoksia ja pullonkauloja vähentäen, hyödyntämällä tiimityötä ja muita yhteistyön tapoja entistä paremmin, minimoimalla manuaalisen työn osuutta sekä panostamalla tietojärjestelmien mahdollisimman yhdenmukaiseen ja tehokkaaseen käyttöön. Henkilöstön osaamisen kehittäminen esimerkiksi hankkeiden talouden seurannan ja raportoinnin sekä talousjärjestelmien hallinnan osalta on osoittautunut tarpeelliseksi ja tärkeäksi tehtäväalueeksi myös vuonna 2024.

Vuoden 2024 suunnittelussa palvelualue on kiinnittänyt erityistä huomiota opetuksen talouden johtamiseen sekä tilojen käytön tarkoituksenmukaistamiseen suomenkielisen opetuksen oppilasalueita uudistamalla. Opetuksen tuntijaon uudistaminen tulee vaikuttamaan vuonna 2024 syyslukukauden viiteen kuukauteen, mutta suunnitteluvuosiin se vaikuttaa jo koko talousvuoden osalta. Vähenevät oppilasmäärät aiheuttavat lisäksi tarpeen rekrytointien huolelliseen tarkasteluun jokaisen

avautuvan viran osalta, jotta resurssit suuntautuisivat oikein, palvelutarpeen mukaisesti, ja jotta kustannusten kasvu pysyisi hillittyinä.

Toimielinten on jätettävä talousarvioesityksensä viimeistään 29.9.2023 kunnanhallitukselle. Hyväksyessään kehyksen kunnanhallitus kehotti kaikkia palvelualueita laatimaan vuoden 2024 talousarvioehdotuksensa palvelualueitasoisen toimintakatteen ja erikseen sitovan HSL:n määrärahan kehystavoitteiden mukaisesti ja kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että talousarviovuoden sitovat toiminnalliset tavoitteet asetetaan siten, että ne tukevat Kirkkonummen kunnan taloudellisen tilan tasapainottamista suunnittelukauden aikana.

Kunnanhallitus hyväksyi kehyspäätöksessään tavoitteen, että vuosikatteen (ilman käyttöomaisuuden myyntejä ja maankäyttösopimuskorvauksia) tulee kattaa vähintään investointien poistojen määrä.

Tämän asian oheismateriaaliksi on liitetty tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022, joka on otettu huomioon talousarvion 2024 valmistelussa.